

Accommodatiebeleid gemeente Medemblik

De gemeente Medemblik wil een lange termijn accommodatiebeleid opstellen, waarbij kaders gesteld worden voor keuzes in het vastgoed-, accommodatie- en voorzieningenbeleid.

Daarnaast start de gemeente binnenkort met de evaluatie van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting (IHP). Aangezien de scholen een belangrijk onderdeel vormen van de accommodaties van de gemeente ligt hier een duidelijke link naar het lange termijn accommodatiebeleid.

Bovendien voert de gemeente momenteel een lopend onderzoek uit naar het beheer en de exploitatie van dorpshuizen/mfa's. Om te vermijden dat stichtingen en organisaties twee maal over vergelijkbare onderwerpen worden geraadpleegd, zal dit traject wat betreft participatiebijeekomsten zoveel mogelijk worden gecombineerd met het voorgestelde traject voor het lange termijn accommodatiebeleid.

In dit document doet Futureconsult een voorstel voor een kort traject waarbij aan de hand van scenario's een lange termijn accommodatiebeleid opgesteld kan worden.

Procesbesturing

Om het proces om tot een lange termijn accommodatiebeleid te komen zinvol en gestructureerd te laten verlopen, is een zorgvuldige procesbesturing noodzakelijk.

Wij zien die als volgt voor ons:

- Stuurgroep die bestaat uit de portefeuillehouders, ambtelijk opdrachtgever en de projectleider.
- Ambtelijke werkgroep onder leiding van de projectleider. In deze ambtelijke werkgroep zijn ook ambtenaren opgenomen die zich (gaan) bezighouden met de evaluatie van het IHP. Bovendien zijn in deze ambtelijke werkgroep ambtenaren opgenomen die zich bezighouden met het onderzoek naar beheer en exploitatie van de dorpshuizen/mfa's.
- Klankbordgroep van de Raad, bestaande uit fractievoorzitters en/of afgevaardigde Gemeenteraadsleden (maximaal 1 per fractie)

Plan van aanpak

Futureconsult stelt vier stappen voor om te komen tot kaders voor het lange termijnaccommodatiebeleid. De eerste stap is een verkennende fase waarbij scenario's voor het accommodatiebeleid opgesteld worden. Bij de tweede stap worden de scenario's aan een stresstest van financiële mogelijkheden en lange termijntrends onderworpen. In de derde stap spreken verschillende partijen zich uit over de scenario's om te komen tot

een gemeenschappelijk gedragen wensbeeld. Op basis van dit wensbeeld worden in een vierde stap concrete beleidskeuzes voor het lange termijn accommodatiebeleid geformuleerd.

Wij gaan er bij deze stappen van uit dat bij de gemeente voldoende gegevens aanwezig zijn om zinvolle scenario's te kunnen produceren en zinvolle stresstesten te kunnen uitvoeren. Dat betekent dat aanvullende en/of verdiepende onderzoeken voor dit proces niet nodig zijn.

Parallel aan het traject om te komen tot een lange termijn accommodatiebeleid werkt de gemeente Medemblik aan een evaluatie van het IHP en onderzoeken naar het beheer en de exploitatie van dorpshuizen en multifunctionele accommodaties. Voor zover mogelijk wordt deze input in de omgevingsscan opgenomen. Daarnaast werkt de gemeente aan een onderzoek naar exploitatie en beheer van dorpshuizen/mfa's. Daarbij moet vermeden worden dat organisaties twee keer over vergelijkbare onderwerpen worden bevraagd.

Gedurende het traject wordt daarom afgestemd hoe de verschillende trajecten goed op elkaar aan sluiten en elkaar kunnen versterken.

Hieronder laten wij zien hoe deze vier stappen eruit kunnen zien.

STAP 1: OPSTELLEN SCENARIO'S

In deze eerste fase worden allereerst de bouwstenen voor de scenario's verzameld.

Omgevingsscan

In deze stap beginnen we het opstellen van een omgevingsscan op basis van onderzoek naar bestaande beleidsdocumenten en onderzoeken. We baseren ons op bestaande input van de gemeente Medemblik. We maken onder andere gebruik van bestaande visie, zoals de kernvisies, uitkomsten

van eerdere werksessies en bestaand beleid en onderzoeken, zoals het rapport Trends en opgaven voor de Westfrieze gemeenten van Platform 31.

Ontwerpworkshop met ambtenaren

In een workshop van een dagdeel met ambtenaren van de gemeente Medemblik worden de belangrijkste strategische keuzes op het gebied van het lange termijn accommodatiebeleid geformuleerd en gaan deelnemers aan de slag met een eerste invulling van toekomstscenario's voor de gemeente Medemblik.

Ontwerpworkshop met klankbordgroep van de raad

In een workshop met de klankbordgroep van de Raad worden de belangrijkste strategische keuzes op het gebied van het lange termijn accommodatiebeleid geformuleerd en gaan deelnemers aan de slag met een eerste invulling van toekomstscenario's voor de gemeente Medemblik.

Op basis van de ontwerpworkshops werkt Futureconsult een aantal toekomstscenario's uit. Deze scenario's zijn beeldende verhalen van maximaal 1 à 2 A4. Zij schetsen in verschillende beelden hoe in 2040 de accommodaties en voorzieningen in Medemblik er uit kunnen zien, op grond van de mogelijke keuzes die anno 2020 voorliggen.

STAP 2: STRESSTEST

In de tweede fase worden de toekomstscenario's aan een stresstest onderworpen in een workshop met het college aangevuld met de ambtelijke top. De stresstest bestaat uit twee onderdelen: een financiële stresstest en een omgevingstest. We baseren ons hiervoor op bestaande gegevens en onderzoeken van de gemeente Medemblik. Allereerst worden de scenario's financieel onder de loep genomen. Wat zijn de financiële implicaties van de scenario's? Welke scenario's zijn toekomst robuust in het licht van de financiële prognoses en verwachtingen van de gemeente?

Vervolgens worden de scenario's geconfronteerd met de omgevingsscan. Hebben belangrijke ontwikkelingen en trends voldoende invulling gekregen in de scenario's?

Vervolgens wordt onderzocht welke positieve en negatieve financiële en maatschappelijke implicaties met de verschillende scenario's samenhangen. Die worden in ieder scenario vermeld, zodat de keuzes eerlijk en duidelijk worden vermeld.

Futureconsult verwerkt de input uit de workshop in de scenario's en stelt de definitieve scenario's op inclusief de positieve en negatieve financiële en maatschappelijke implicaties.

STAP 3: BESPREKEN SCENARIO'S

Wanneer de scenario's zijn opgesteld, begint het eigenlijk pas. Wat betekenen de scenario's voor mogelijke strategische keuzes?

Workshop gemeenteraad: 'heidag'

In een workshop worden de toekomstscenario's aan de Klankbordgroep van de gemeenteraad voorgelegd.

Zijn de scenario's consistent? Zijn ze plausibel, in de zin dat ze verwezenlijkt kunnen worden? Zijn de implicaties goed weergegeven?

Allereerst onderwerpt ook de gemeenteraad de scenario's aan een stresstest. De deelnemers benoemen de financiële implicaties van ieder scenario. Zij bekijken vervolgens de scenario's in het licht van de trends en (financiële) ontwikkelingen en geven elk scenario een score op toekomstrobustheid.

Na een pauze voeren de deelnemers een strategische discussie aan de hand van de scenario's.

Hoe aantrekkelijk vinden zij de verschillende scenario's en in het licht van welke uitgangspunten vinden zij dat?

We sluiten de workshop af met stemmen met de voeten. Daarbij geven de deelnemers door positie in het assenkruis te kiezen fysiek weer wat hun meest gewenste scenario voor Medemblik is.

Participatiebijeenkomsten met kernen

Om brede participatie over de scenario's mogelijk te maken organiseren we een participatiebijeenkomst in 14 kernen in de gemeente. De bijeenkomsten duren van 19.30 uur tot 22.00 uur. De 14 workshops worden in een beperkte periode voor de zomervakantie georganiseerd. Ze vinden door de weeks plaats. Als dat nodig is voor de planning vinden in verschillende kernen gelijktijdig bijeenkomsten plaats.

Wij gaan per bijeenkomst uit van maximaal 20 deelnemers, zodat een intensief gesprek mogelijk is. Iedere kernraad wordt gevraagd een aantal deelnemers af te vaardigen. Daarnaast worden vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties die betrokken zijn bij accommodaties in de kern uitgenodigd. Tenslotte zijn ook 'gewone' geïnteresseerde en betrokken burgers uitgenodigd en welkom.

Om te zorgen dat alle geïnteresseerde inwoners op de hoogte zijn van de participatiebijeenkomsten moet een optimale communicatie met de inwoners tot stand moet worden gebracht.

Raadsleden zijn als toehoorders aanwezig: zij beluisteren de gesprekken maar mengen zich niet in de discussies.

De bijeenkomsten hebben de vorm van een workshop. Eerst worden de scenario's aan de deelnemers gepresenteerd. In kleine groepjes bespreken en analyseren de deelnemers de onderscheiden scenario's en geven hun bevindingen op werkvellen weer die op de tafels klaarliggen. Wat zijn de voor- en nadelen per scenario? Hoe waarderen de deelnemers die verschillende voor- en nadelen? Wat zou het ideale scenario per kern zijn, gezien de voor- en nadelen? Zijn andere slimme oplossingen mogelijk?

We sluiten de workshop af met stemmen met de voeten. Daarbij geven de deelnemers door positie in het assenkruis te kiezen fysiek weer wat hun meest gewenste scenario voor Medemblik is.

De resultaten van de workshops worden in een verslag gepresenteerd en samengevat. Wat is de rode draad uit de bijeenkomsten? Zijn er gemeenschappelijke conclusies? Is het mogelijk een wensbeeld voor de gehele gemeente Medemblik te formuleren?

Dit verslag wordt in de Klankbordgroep van de Raad besproken.

STAP 4: FORMULEREN VAN BELEIDSKEUZES

In een overdrachtsbijeenkomst met de ambtelijke werkgroep deelt Futureconsult de bevindingen uit de participatiebijeenkomsten en adviseert over de richting van het lange termijn accommodatiebeleid.

Op basis van de resultaten van het proces formuleert de ambtelijke werkgroep een aantal beleidskeuzes voor het lange termijn accommodatiebeleid:

- Hoe ziet het voorkeursscenario van Medemblik er uit?
- Wat zijn de uitgangspunten en kaders voor het accommodatiebeleid die uit dit voorkeursscenario kunnen worden afgeleid?
- Wat zijn de prioriteiten en wat de posterioriteiten* van beleid?

Dit lange termijn accommodatiebeleid wordt opgesteld door de ambtelijke werkgroep. Dit beleid wordt vervolgens in het bestuurlijk traject ter goedkeuring aan de Raad voorgelegd.

*Begrip waarmee wordt aangeduid welke zaken geen voorkeur genieten. Tegenover gestelde van prioriteiten.